

Czas zasuszenia to ważny etap w całym cyklu produkcyjnym wysokowydajnych krów. Na pewno w dużym stopniu będzie rzutować na całą laktację. Jednak co z okresem okołoporodowym?

Okres okołoporodowy u krów to jeden z najtrudniejszych momentów w całym ich życiu. Często, nie tylko dla hodowców, ale dla lekarzy weterynarii czy doradców żywieniowych to ogromne wyzwanie, któremu muszą sprostać. Niestety zdarza się, że choroby w tym kluczowym okresie będą generować bardzo duże koszty, które w ekonomii hodowli i produkcji, są nieopłacalne i będą skutkować wybrakowaniem sztuk, nawet tych z największym potencjałem.

Okres okołoporodowy u krów - zagrożenia

Okres okołoporodowy u krów najczęściej trwa 6 tygodni i przypada on na 3 tygodnie przed spodziewanym przyjściem na świat cielęcia oraz na 3 tygodnie po wycieleniu. Najczęstszą chorobą występującą właśnie przed wycieleniem jest kwasica. Bardzo często hodowcy, chcąc przestawić krowę z dawki bogatej we włókno oraz dużą zawartością białka, która jest charakterystyczna u krów w okresie zasuszenia właściwego, zbyt szybko i gwałtownie wprowadzają pasze treściwe wysokoenergetyczne w bardzo dużej ilości. Skutkować to może nieprawidłowym rozwojem mikroorganizmów zasiedlających żwacz, a co za tym idzie zmniejszeniem pobrania suchej masy oraz stresem, który na pewno nie będzie rzutować pozytywnie na dzień nadchodzącego porodu oraz przyszłą laktację. U krów, które są nieprawidłowo przygotowane do laktacji, na pewno wystąpią również biegunki, ślinienie się czy apatia.

Jak uchronić krowę przed kwasicą?

W walce z kwasicą na pewno pomoże nam odpowiedni produkt obniżający pH żwacza, jest nim **JOSERA Multi-Buffer PLANT**. Produkt, który bazuje na kredzie z algmorskich. Zadziała on o wiele efektywniej niż tradycyjne produkty z zawartością kwaśnego węgla sodu. Również dodatek żywych kultur drożdży, zawartych w produkcie **JOSERA DairyPilot FlavoVital®**, przyczynią się do zwiększenia pH pierwszego przedżołądka oraz wzbogacą różnorodność flory żwacza.

Warto wiedzieć, że niektóre bakterie zasiedlające żwacz żyją synergicznie z żywymi kulturami drożdży, przez co rozkład kwasu mlekowego jest bardziej efektywny.

Ketoza - groźna choroba w okresie okołoporodowym u krów

Kiedy nadejdzie długo wyczekiwany czas przyjścia na świat cielęcia, na drodze stają kolejne przeszkody. Jedną z nich jest ketoza. Jest to choroba metaboliczna, bardzo często występująca u krów wysokowydajnych, gdzie zapotrzebowanie na energię do produkcji jest większe od możliwości krów do pobrania komponentów paszowych.

Przyczyną tej przypadłości, jest wzrost NEFA we krwi. NEFA to niezestryfikowane kwasy tłuszczowe, które powstają w wyniku przemian rezerw tłuszczowych organizmu oraz uwalniania glikogenu wątrobowego. Prowadzi to, do spadku poziomu glukozy we krwi, a to zaś rzutuje na niecałkowite spalanie kwasów tłuszczowych i powstanie w wątrobie ciał ketonowych (aceton, acetoctan i kwas β -hydroksymasłowy). Możemy wyróżnić trzy typy ketozy:

Okres okołoporodowy u krów najczęściej trwa 6 tygodni i przypada on na 3 tygodnie przed spodziewanym przyjściem na świat cielęcia oraz na 3 tygodnie po wycieleniu.

- typ 1, gdzie główną przyczyną są niedobory energii po wycieleniu,
- typ 2, którą nazywa się potocznie „zespół tłustej krowy” i główną genezą tej przypadłości jest zbyt wysoka kondycja krów,
- typ 3, będąca wynikiem skarmiania kiszzonek złej jakości, z dużym udziałem kwasu masłowego, który jest prekursorem ciał ketonowych.

Dodatkowo spotyka się tak zwaną ketozę wtórną, która jest konsekwencją różnych innych przypadłości, takich jak zatrzymanie łożyska, hipokalcemia czy problemy z racicami. Główną

przyczyną tej przypadłości jest utrata apetytu.

Jak zapobiegać ketozie?

Aby uchronić krowy przed ketozą, w pierwszej kolejności należy maksymalnie skoncentrować dawkę paszy. Zapotrzebowanie na energię jest duże jednak pobranie bardzo niskie. Ponadto hodowca powinien zadbać, aby zadawane komponenty były wysokiej jakości. Możliwie jak najbardziej smakowite i bez obecności pleśni. Można posiłkować się produktami bogatymi w tłuszcz oraz niacynę czy chronioną cholinę. Przykładem tego typu produktu może być [Dairy Safe](#), który doskonale sprawdzi się w zapobieganiu chorobom metabolicznym. Jednak podstawą jest dawka odpowiednio zbilansowana i dostosowana do wydajności stada. Należy zawsze skonsultować ją z doradcą żywieniowym.

Zaleganie poporodowe i hipokalcemia

Kolejną przypadłością, przysłowiowo mówiąc „zabierającą sen z powiek” hodowcą, jest tak zwane zaleganie poporodowe. Geneza tego schorzenia wynika z poważnych niedoborów wapnia i niestety przynosi ogromne straty, ze względu na koszty leczenia, jak i opóźnione wejście w laktację. Zaleganie poporodowe przyczynić się może do powstania hipokalcemii. Charakterystycznym jej objawem jest drżenie mięśni, apatyczność i słabe pobranie SM. Krowa mająca podejrzenie związane z nieodpowiednią gospodarką wapniowo-fosforową, posiada ogromny problem ze wstawaniem lub ogólnym utrzymaniu się na kończynach. Leży w bardzo łatwej do rozpoznania pozycji – głowa leżąca na boku, skierowana do tyłu. Pomocne w potwierdzeniu podejrzanego schorzenia może być badanie krwi przeżuwacza na zawartość Ca w OSOCZU.

Sposoby zapobiegania hipokalcemii w okresie okołoporodowym

Podstawa to przyjrzenie się dawce żywieniowej oraz zadawanym mikro- i makroskładnikom. Najbardziej problematycznym składnikiem w okresie okołoporodowym jest nadmiar potasu, przy jednoczesnym niedoborze magnezu i fosforu a co za tym idzie niedostatecznym wchłanianiu wapnia. W takim wypadku zazwyczaj dochodzi do zalegania poporodowego.

Skutecznym narzędziem w uniknięciu hipokalcemii jest zastosowanie odpowiedniego dodatku witaminowo-mineralnego w postaci na przykład produktu [JOSERA Prophos – Keragen®Longlife](#), który posiada wysoką zawartość magnezu oraz fosforu. Również można zdecydować się do zastosowania soli gorzkich w okresie zasuszenia, w postaci produktu [JOSERA DairyAnion](#). Przy tej metodzie, należy jednak pamiętać o odpowiednim dostosowaniu dawkowania w zależności od pH moczu. Doradca Josera na pewno pomoże w ułożeniu odpowiedniej dawki żywieniowej oraz dostosowaniu optymalnego dawkowanie, na bazie niezbędnych danych.

Okres okołoporodowy u krów - profilaktyka kluczem do ochrony przed chorobami

Najlepszą metodą na walkę z chorobami występującymi w okresie okołoporodowym, bez wątplenia będzie profilaktyka. Przysłowie głosi „lepiej zapobiegać aniżeli leczyć”. Koszta weterynaryjne z pewnością pochłaniają o wiele większe koszta i narodzą niepotrzebny stres. Dla dobra krów należy pamiętać o odpowiednim przygotowaniu stada i warto zrobić to z pomocą doradcy żywieniowego.